

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
6 Decembre st. v.
18 Decembre st. n.

Ese in fie-care duminica.
Redacțiunea in
Közép-utca nr. 395.

Nr. 83.

ANUL XVII.
1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe ¹/₂ de an 5 fl.; pe ¹/₄
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Sarah Bernhardt.

Între artistele timpului modern n'a fost nici una, care să fi produs un efect atât de mare, ca tragediana franceză Sarah Bernhardt. Nu pentru că dăra dânsa ar întrece prin talentul seu pe ceelelalte, contimpurane și anteriore ei, ci pentru că nici una n'a știut să-și facă un reclame atât de mare ca dânsa.

De origine și dânsa e jidană, ca celebra Rachel. Ș-a început cariera la teatrul „Odeon” din Paris, apoi trecu la „Comedia franceză”, unde se urcă la trépta cea mai naltă a artei și fu sêrbătorită de publicul întreg.

De odată însă ea eși din legătura teatrului numit, și porni să debuteze în lumea mare. Ântăiu în Englitera, apoi în America, de acolo se rentôrsé în Europa și în sêptemă-nile trecute debută prin Viena, Budapesta, de unde merse la Lemberga, Iași, ier de presinte jôcă în Odesa.

Sarah Bernhardt nu numai ca tragediana ș-a făcut nume, dar dânsa și în sculptură și în pictură a produs niște opere cari au atras recunoșcința generală. Deosebi i se recunoșce talentul pentru sculptură. Dânsă pörtă operile sale cu sine prin orașele pe unde debutază și le espune vederii publicului.

Sarah Bernhardt e o apariță în totă privința interesantă. Slabă förte, ea duce o viață förte agitată,

încât mai mult e bolnavă, decât sănêtôsă. Dar în mijlocul agitațiunilor sale mai cumplite, ea pășeșce pe scenă, jôcă cu bravură și la fine móre în mod artistic. Odată apoi va muri în adevêr.

Medicii au și făcut-o atentă, să bage de sémă ce face, căci această viață iritată, în continua-i bolire și slăbiciune corporală i va produce mörte grabnică; însă ea la tôte sfaturile respunde, că nu pôte, căci inspirațiunea-i artistică, (și dăra și dorul d'a câștigă bani) o îndemnă neconținut să jôce, căci numai așa pôte trăi, numai așa pôte să fie fericită.

Astfel escelază ea apoi în tôte serile, încununată de aplause, și încărcată de parale. Ađi în Londra, mâni la Viena și poi-mâne la Petersburg. Patria artistului e lumea mare. Și ori pe unde trece, lasă în urma ei suveniruri neșterse, cari i eternisază numele, căci nu este putere mai mare decât ceea a artei, nu o distruge nimica și ea împresoră tôte cu aureola unei dulci adări.

Ea jôcă mai ales în dramele și tragediile: Dama cu Camelii de Alesandru Dumas fiul, în Frou-frou de Victorien Sardou, în Phaedra de Raçine și în alte piese clasice. În tôte móre, dar în tôte

șcie să möră altfel, și tocmai în această consiste arta ei. Auditorul se nfiöră, aplaudază, e cucerit. Este o femeie miraculôsă! — strigă spectatorul. Un ânger-demon! — adauge altul.

I. H.

Sarah Bernhardt.

Mureșan învătător 50 cr. Suma publicată deja 11 fl. 90 cr. Tot din publicațiunea II lipsește lista contribuitorilor la suma de 15 fl. 10 cr. trâmisa de dl Petru Călcîunar avocat în Teregova, deci se suplinese cum urmează: Petru Călcîunar avocat Teregova 2 fl. Iosif Popoviciu notar Teregova 1 fl. Nicolau Aldea magistrul de poștă Cornea 1 fl. Emiliu Grozavescu comerc. Teregova 2 fl. Iuliu Bosic notar în Mehadica 1 fl. Stologescu primar Cuptore 30 cr. Fischer Antal diurnist Teregova 1 fl. Nicolau Urechiat primar Mehadia 50 cr. Gavril Cocos primar Cornea 50 cr. Dim. Ionascu primar Rusca 10 cr. Nistor Bica padurar Teregova 10 cr. Filip Pipa primar Luncavița 10 cr. Teodor Radu jude reg. în Teregova 3 fl. Dr. Iosif Weinholdt med. distr. 50 cr. Iuliu Martinescu not. Cornea 1 fl. Ion Bumbacila preot Teregova 1 fl. Suma publicată deja 15 fl. 10 cr. Beiuș 7 oct. 1881. *Teodor Rosiu.*

Sciri scurte. *Arsen Stoicoviciu*, ales și a două oră arhiepiscop și mitropolit la Carlovăț, n'a fost întărit în acesta demnitate de cătră Maj. Sa. — *Corespondentele diuarului „New-York-Herald“* din America a trâmîs diarului seu despre arderea teatrului „Ring“ din Viena o depesă de 4000 cuvinte, pentru care a plătit 10,000 fl.

Cronica lumii.

Conferința dlui Uhlbach ținută la Paris, pe care o semnalarăm în nrl trecut, a avut un viu succes. La fine densusl a cetit un ore-care număr de schițe și fine cugetări ale reginei României, cari trebuie să fie în curând publicate în limba francesă. Deosebit au fost aplăudate cele ce le publicăm și noi ađi în „salon“. Dl Uhlbach a vorbit de regina României ca despre o mare femeie, cu talent superior de scriitor. Succesul seu literar va fi de sigur mare în Francia.

Monument pentru Danton. Diarul radical din Paris „Express“, a deschis o listă de subscripțiuni pentru ridicarea unui monument lui Danton. Printre subscriitorii figurează bărbați, ca Louis Blanc, Floquet, subsecretarul de stat Turquet, și chiar și Victor Hugo. Acesta a trimes numitului diar și o scrisore, cu acest cuprins: „Stimate coleg! Fără îndoielă, Danton merită aprobarea istoriei. Greșelile lui dispar înaintea uriașelor sale fapte. Danton e mare. Victor Hugo“.

Lumina electrică. În Opera din Paris s'au făcut repețite încercări de a se ilumina sala cu lumină electrică. Ele au isbutit pe deplin. Sistemul, care s'a adoptat, e cel al Americanului Brush. Lampelle lui dau o lumină de albătă orbitore, dar cu desevêrsire calmă. Opera se va lumina pe iernă cu lumină electrică.

Femeia cu doi bărbați. Un cas estraordinar s'a întemplat acum câte-va zile înaintea curții superioare din Chicago. Femeia Elisabeta Falvy cere divorțul de cei doi bărbați ai sei. Ea declară că, în 1868, s'a măritat la Lynn cu Dennis Falvy, pe care l'ar fi părăsit apoi în 1872. După doi ani, un anume Edward Hanes i spuse că bărbatul seu este mort și reuși s'o facă a se mărită cu el; dar, aflând mai târđiu că primul seu bărbat trăiește și că se nsurase c'o altă femeie, cu care avuse mai mulți copii, cere, în consecință, să se divorțeze de Falvy pentru causă de adulteriu, și de Hanes pentru că căsătoria sa cu el este nelegală. Acest cas este unic în felul seu și justiția hesită să se pronuncie asupra unui fapt pe care legea nu l'a prevădut.

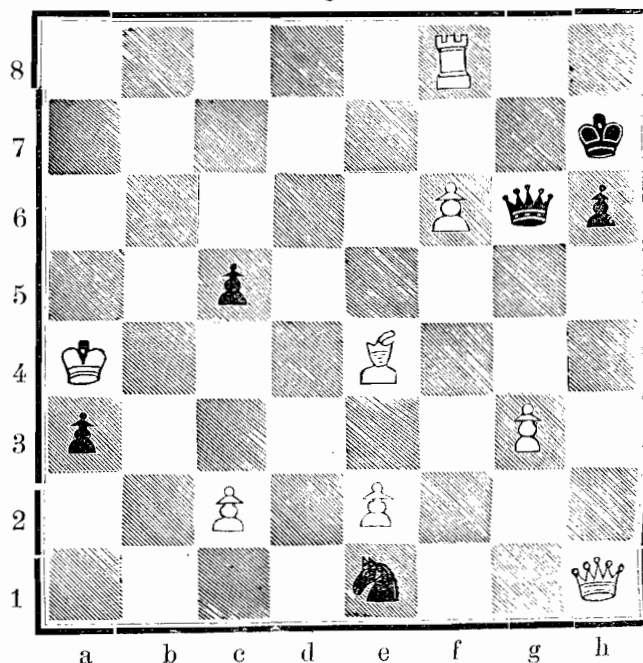
O curiositate americană. Se dice că una din curiositățile viitorei esposițiuni din Atlanta, în Statele-Unite, va fi fabricarea în 24 ore a unui vestmēt de bumbac. Bumbacul va fi cules, depănat, văpsit, tăiat și cusut în formă de vestmēt în spaciul de 24 ore.

Legiunea sacră. Vr'o 300 de membri ai aristocrației rusești, au organizat, sub acest nume, o societate secretă, în scop de a zădărnici atentatele nihiliste împotriva țarului. Societatea dispune de mari fonduri de bani și are o organizație întocmai ca societățile revoluționare. La curte ea se va bucură de o influință și de un credit mai mare de cât chiar poliția secretă. Ce-am mai ride, decă nihilistii ar isbuti să se introducă și în sinul ei! Țarul ar fi de minune păzit.

Problemă de șac.

De Iacob Mihăiescu.

Negru.

Alb.

Albul începe și la a treia trasură dice matt.

Terminul de deslegare e 28 decembre. Ca totdeuna, și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitei silabice din nr. 80:

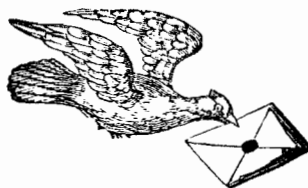
„Soliman, Tetis, Ebro, Fatum, Afganistanu, Nadir, Ulaf, Coriolanu, Engel, Lafayette, Upersic, Meranu, Allahabad, Rosa, Euler“.

Literele inițiale, cetite de sus în jos formeză numele unui principe moldovean: „Ștefan cel Mare“; iar cele finale, cetite de jos în sus, dau numele unui principe din Muntenia: „Radu cel frumos“.

Bine au deslegat-o dómnele și domnișorele: Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Emilia Popescu, Zoe Dêmbu, Amalia Crișan, Cleopatra Micșunescu, Maria Pop, Eufrosina Moldovan.

Premiul l'a câștigat domnișóra Eufrosina Moldovan.

Poșta redacțiunei.

Budapesta. Nihil etc.

Blasiu. Ghicitura cu teeslul: „Dar dă-mi Dómne“ etc. nu se pôte publică, fiind că versul ce conține e foarte slab. Dar așa ghicitori întortocate nici nu pré publicăm bucuros, căci cuprind loc mult.

Tómna. Nu se pôte publică.

Nici idee, nici limbă.

Proprietar, redactor respunđător și editor:
IOSIF VULCANU.